

a jövő MÉRNOKE

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM LAPJA

XXIX. ÉVFOLYAM, I. SZÁM

ÁRA: 1,20 FORINT

1982. JANUÁR 16.

Nincs szándékunk az elmúlt évről számvétést készíteni, mindössze csupán felidézünk az 1981/82. tanév első félévének néhány eseményét, jellemzőjét.

Fontos feladatnak tartottuk, hogy e nagy intézmény irányításában jobb munkamegosztásra, a feladatok pontosabb körülhatárolására törekedjünk. Jelentőségeinek megfelelően készítettük elő az ifjúsági parlamenteket. Most már megállapíthatjuk, hogy hallgatóink, dolgozó fiataljaink nagy felelősséggel és a reális lehetőségek számbavételével szövegezték feladataikról, problémáikról, sok segítséget adtak ezzel az egyetemi állami és társadalmi szervek vezetőinek. Hozzákezdünk a felsőoktatás fejlesztésére vonatkozó felsőbb szintű határozatok egyetemünkre vonatkozó feladatainak kidolgozásához. Jelentősnek tartjuk a megállapodásokat, amelyek a KISZ és a szakszervezeti szervekkel történő együttműködésre vonatkoznak. Elmondhatjuk, hogy hallgatóink nyugodtan készülhettek a félévi vizsgákra.

Egyetemünk hazánk legnépesebb és gazdag hagyományokkal rendelkező felsőoktatási intézménye. Első jogelőd intézményünkben 200 éve kezdődött el az oktatás. A következőkben e hagyományokra építve közös, felelős gondolkodásra és cselekvésre lesz szükség, hogy az egyetemünkön folyó mérnökképzés megfeleljen hazánk gazdasági-műszaki fejlesztésében reáluló feladatoknak.

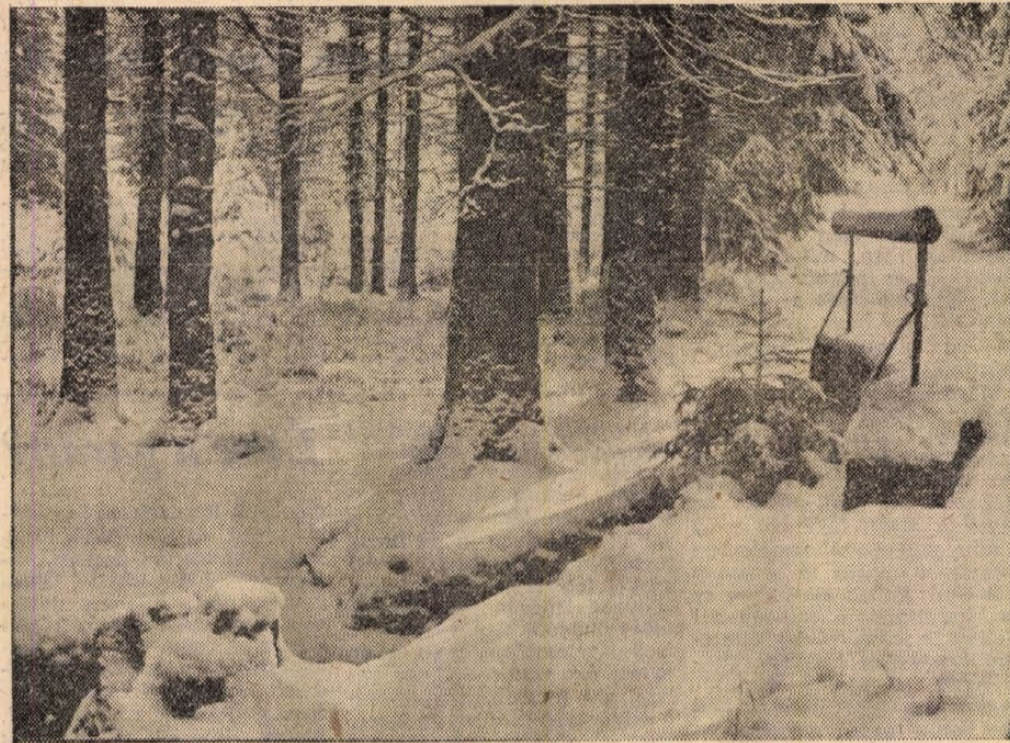
Köszönjük az egyetem állami, párt- és társadalmi szervek vezető testületeinek, vezetőinek, oktatóinak, tudományos és hivatali munkatársainak, technikai dolgozóinak 1981. évi eredményes munkáját.

Ezúton kívánunk az egyetem minden dolgozójának és hallgatójának az 1982. évi munkájához újabb sikereket, magánéletében sok örömet és jó egészséget.

- Dr. Polinszky Károly rektor
- Dr. Barta György pb-titkár
- Dr. Lebovits Imre szb-titkár
- Dr. Váradai János a KISZ EB titkára

A MINISZTERTANÁCS
1982. január 1-i hatállyal módosította a szellemi tevékenységet folytatók jövedelemadó-jára vonatkozó egyes rendelkezéseket. Oktatóinkat és dolgozóinkat közvetlenül érintő rendelkezéseiről adott ki tájékoztatót dr. Orosz Zoltán gazdasági-műszaki főigazgató.

Fotó: Schaller

Kitüntetések

Dr. Homoródi Lajos egyetemi tanárnak a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa több évtizedes eredményes oktatói és tudományos tevékenysége elismeréseképpen — nyugállományba vonulása alkalmából — a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta.

Dr. Kollár György tudományos tanácsadónak (szervetlen kémia tanszék) a művelődési miniszter eredményes oktatói és kutatói munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a Kiváló Munkáért kitüntetését adományozta.

TISZTELT REKTOR ELVTÁRS!

A Szamosmenti Állami Tangazdaság vezetőitől az alábbi levél érkezett az egyetemre:

A munkában ez évben 6 ezer 312 hallgató, 274 oktató és KISZ-aktivista vett részt. Betakarítottak 11 ezer 904 tonna gyümölcsöt, ezenkívül a szedés befejezése után 139 tonnát feldolgoztak szöveti exportra. A végzett munkáért elszámolt és kifizetett bér és prémium: 4 millió 586 ezer 234 forint volt.

Ez évben az egyetem hallgatói minden eddiginél nagyobb létszámban vettek részt a gazdaság gyümölcsbetakarításában, és ez évben szedték le a legtöbb gyümölcsöt. A gazdaság gyümölcsbetakarításának befejezése után segítettek a környék termelőszövetkezetének is.

Munkájuk eredményeként gazdaságunk időben befejezte gyümölcsbetakarítását, a munkát minőségben is megtehető a korábban kitűzött közös céltunknak.

Gazdaságunk valamennyi dolgozója nagyra értékeli és elismerést fejez ki azért, hogy az egyetem politikai és állami vezetése, oktatói kara és hallgatói más irányú feladatok és munkájuk mellett milyen megelégedést és felelősséggel vesznek részt a népgazdaság és gazdaságunk számára oly fontos mezőgazdasági munkában.

Köszönjük az évről évre fejlődő eredményes munkát, a megértő, segítő jószándékot.

Kívánjuk Önöknek, hogy az egyetemi oktatók munkájukban, a hallgatók tanulmányaikban hasonló jó eredményeket érjenek el.

Ehhez kívánunk mindannyiunknak jó egészséget, személyes boldogságot.

Mátészalka, 1981. december 7.
Szabó László üpb-titkár   Jana Béla KISZ-biz. titkár

Dr. Hegyemegi István igazgató

Számítógépes társadalom

Megjelentek a nagy teljesítményű kisgépek

Az egyetemi számítástechnikai oktatás körül immáron több mint egy évtizede tartó vitában feltétlenül tekintélyel rendelkezik — előttem legalábbis — a villamosmérnöki kar műszer- és mérés technika tanszéke, illetve annak vezetője **dr. Schnell László** professzor.

A PDP-labor

Ami bizonyítékot ez a tanszék a magáénak mondhat, az az itt megvalósuló számítástechnikai oktatás, illetve ennek alapját képező technikai apparátus, vagyis üzemszerűen 25 terminállal működő PDP labor (emlékeztetünk: az R-32, az egyetem központi gépe mellett 15 terminál működik). Schnell professzorral való beszélgetésünk az általánosságokból indult, a hazai és az egyetemi számítástechnikai kultúra színvonalától.

— Jellemző a kultúra kifejezés. Egyértelműen utal arra,

hogy a számítástechnika általában nem önmagában tekintendő, többnyire valamely szakterületet hat át, azon keresztül jut érvényre, mint például a nyelvi kultúra. Amikor újdonságként megjelenik, illetve megjelent, egy történeti, fejlődési folyamatba kapcsolódott bele, s a táptalaj, amibe került, meghatározta a fejlődését. Így azután a jelenlegi színvonalából bátran következtethetünk a táptalaj minőségére is.

Ami ma elsősorban meg kell állapítanunk, hogy az aránylag nagy befektetések nem hozták meg a kellő eredményt, a beruházások a számítástechnika tudományát nem emelték át a kultúra szférájába még a Műszaki Egyetemen sem. S ezzel el is érkeztünk az oktatáshoz. Ez a terület is kapott valamennyit az elkölthető pénzből.

A pénz túlnyomórészt nagy számítógéppontok létesítésére fordították. Ez a beruházási

politika a 70-es évek első felében reális és elfogadható volt, de később, mikor megjelentek a nagy teljesítményű, time-sharing üzemre is alkalmas kisgépek, ez a politika alig-alig változott. A tapasztalat egyértelműen megmutatta, hogy a számítástechnikai kultúra kialakulásának egyik nagyon fontos előfeltétele a „gépközelség”, és ez a nagy gépes számítógéppontok esetében vagy egyáltalán nem, vagy csak nagyon nehézkesen valósítható meg.

— *Mi lehetne a továbbiakban a követendő út?*

→ Tudomásul kell venni a közelmúltban lezajlott műszaki fejlődés tényét és eredményeit, és a számítástechnika fejlesztésére fordítható pénzek elköltésénél ezekből le kell szűrni a tanulságokat. Megjelentek a nagy kapacitású, kis méretű, és a nagygépekénél lényegesen olcsóbb, kisebb karbantartást igénylő kisgépek, amelyek alkalmasak

12–24 terminálos time-sharing üzemre is. Megjelentek továbbá a mikroszámítógépek, amelyek nemcsak számolási, hanem vezérlési, adatfeldolgozási, tehát műszaki problémák megoldására is alkalmasak. Ezekkel lehetővé válik a különféle szakterületek specifikus gépeinek „okossá” tétele.

A bérlista kevés

Egy ipar, egy ország képét az ugyanis nem változtatja meg, hogy a bérlistákat számítógéppel csinálják. Az elosztott intelligenciájú rendszerek terjedése azonban már minőségi változást jelent, és ezek az oktatásban is minőségi változtatásra adnak lehetőséget.

Véleményem szerint az észszerű számítástechnikai beruházási politika az lenne, ha a rendelkezésre álló pénzeszegeket (legalábbis a BME-n) ma már szocialista, ill. hazai relációból is beszerezhető kisgépek vásárlására fordítanák, és ezeket a gépeket először a kari központokba, majd olyan tanszékekre helyeznék, amelyek vállalnák az oktatási célú üzemben tartást. Vannak természetesen korlátozó tényezők is. Az Egyetemi Tanács

úgy határozott, hogy az R32 bővítését be kell fejezni. Ez a döntés nyilván megalapozott, de nagyon lényeges és fontos, hogy a tervezett bővítés után valóban minden pénzt a decentralizált, de egymás közt kapcsolatot létesíteni tudó kisgépek investálására fordítsák, ne pedig egy újabb nagygép vásárlására. Ez utóbbi esetben ugyanis a számítástechnikai kultúra kialakításának reménye újból szertefoszolana.

8 terminál napi 12 órán át

A műszer- és mérés technika-tanszéken 5 éve üzemel egy, a Számítástechnikai Koordinációs Intézet tulajdonában levő PDP 11/45 típusú számítógép, amely elsősorban kutatási feladatok elvégzése céljából került hozzánk. Igyekeztünk a gépet minél nagyobb mértékben bekapcsolni az oktatásba. Ma már átlagosan 8 terminál napi 12 órán át hallgatóink rendelkezésére áll. Rengeteg oktatási és egyéb tapasztalatot gyűjtöttünk, és ezeket szívesen át is adnánk az érdeklődőknek, illetékeseknek. Sajnos, az érdeklődés ez ideig nagyon szegényes volt.

h. i.

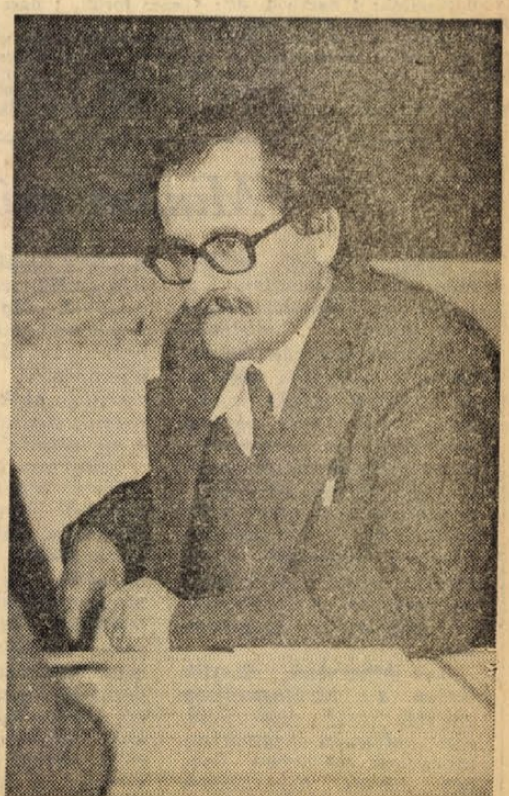
Egy perc az élet...

Gondolkodó 1.

Gondolkodó 2.

A tanár úr   Fotó: Erdős Tamás